

**UCHWAŁA NR L/878/2022
RADY MIEJSKIEJ W DĄBROWIE GÓRNICZEJ**

z dnia 14 grudnia 2022 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii w Mieście Dąbrowa Górnicza na lata 2023-2026**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r. poz. 559, z późn. zm.) w związku z art. 4¹ ust. 2 i 2a ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r. poz. 1119, z późn. zm.) oraz art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r. poz. 2050, z późn. zm.) na wniosek Prezydenta Miasta

**Rada Miejska w Dąbrowie Górniczej
uchwała:**

§ 1. Przyjąć „Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Mieście Dąbrowa Górnicza na lata 2023-2026”, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Dąbrowy Górniczej.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia, z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2023 roku.

Przewodnicząca Rady
Miejskiej w Dąbrowie
Górniczej

Agnieszka Pasternak

Załącznik do uchwały Nr L/878/2022
Rady Miejskiej w Dąbrowie Górniczej
z dnia 14 grudnia 2022 r.

**GMINNY PROGRAM
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
W MIEŚCIE DĄBROWA GÓRNICZA
NA LATA 2023 - 2026**

SPIS TREŚCI

| | | |
|-------------|--|----------|
| I. | WPROWADZENIE | 3 |
| II. | CEL PROGRAMU | 3 |
| III. | ADRESACI PROGRAMU | 3 |
| IV. | ZADANIA | 4 |
| V. | REALIZATORZY PROGRAMU | 9 |
| VI. | GMINNA KOMISJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH | 9 |
| VII. | ŹRÓDŁO FINANSOWANIA ZADAŃ | 9 |

I. WPROWADZENIE

Prowadzenie działań związanych z profilaktyką uzależnień, rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniem narkomanii i innym uzależnieniom, a także przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie oraz działaniami na rzecz integracji społecznej i zawodowej osób uzależnionych, należy do zadań własnych gminy.

Jednostki samorządu terytorialnego zobowiązane są zatem do podejmowania działań zmierzających do ograniczania spożycia napojów alkoholowych oraz zmiany struktury ich spożywania, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie spożywania tych napojów, działania na rzecz trzeźwości w miejscu pracy, przeciwdziałania powstawaniu i usuwania następstw nadużywania alkoholu, a także wspierania działalności w tym zakresie organizacji społecznych i zakładów pracy. Jednostki samorządu terytorialnego powinny wspierać także tworzenie, rozwój organizacji społecznych, których celem jest krzewienie trzeźwości i abstynencji, oddziaływanie na osoby nadużywające alkoholu oraz udzielanie pomocy ich rodzinom, jak również zapewniać warunki sprzyjające działaniom tych organizacji. Do zadań gminy należy również podejmowanie działań zmierzających do zapobiegania używania narkotyków i innych środków psychoaktywnych, a także ograniczania szkód zdrowotnych i społecznych wynikających z ich używania. Gminy powinny podejmować również działania na rzecz reintegracji społecznej i zawodowej osób uzależnionych oraz przeciwdziałać wykluczeniu społecznemu osób uzależnionych i ich rodzin.

Istotą *Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Mieście Dąbrowa Górnicza na lata 2023 - 2026*, zwanego dalej „Programem”, jest budowanie kompleksowej i spójnej strategii profilaktyki oraz przeciwdziałania uzależnieniom od alkoholu, narkotyków i innych środków psychoaktywnych, a także profilaktyki i przeciwdziałania innym uzależnieniom, w tym również uzależnieniom behawioralnym.

II. CEL PROGRAMU

Celem działań objętych Programem jest ograniczanie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z używania środków psychoaktywnych, w tym alkoholu, środków odurzających, nowych substancji psychoaktywnych oraz z innych uzależnień, w tym behawioralnych.

III. ADRESACI PROGRAMU

Adresatami Programu są mieszkańcy Dąbrowy Górniczej, w szczególności:

- osoby i rodziny z problemem uzależnień, osoby współuzależnione
- dzieci i młodzież, w tym między innymi z grup podwyższonego ryzyka, ze środowisk zagrożonych z powodu dysfunkcji lub sytuacji społeczno-psychologicznej, a także ich rodzice,
- osoby dorosłe z grup ryzyka (np. mające doświadczenie wykonywania czynności zawodowych pod wpływem alkoholu oraz uczestnicy ruchu drogowego – zwłaszcza mający doświadczenie prowadzenia pojazdów pod wpływem alkoholu),
- osoby doświadczające przemocy oraz osoby stosujące przemoc w rodzinie,
- osoby zajmujące się zapobieganiem występowania problemów uzależnień i pomocą osobom i rodzinom z problemem uzależnień oraz z problemem przemocy w rodzinie,
- podmioty publiczne, społeczne i prywatne działające w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- środowiska abstynenckie.

IV. ZADANIA

Cel programu realizowany będzie poprzez prowadzenie działań profilaktycznych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych, a także prowadzenie działań zapobiegających wykluczeniu społecznemu.

Polityka gminy w obszarze polityki społecznej związanej z zagrożeniami wynikającymi z problemów alkoholowych, narkomanii oraz innymi destrukcyjnymi zachowaniami, ukierunkowana jest na budowanie zintegrowanego systemu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz integracji osób uzależnionych poprzez:

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem

| Lp. | Zadania | Wskaźniki realizacji zadania |
|-----|--|---|
| 1) | Wspieranie działań placówek leczenia uzależnień, poprzez między innymi: <ul style="list-style-type: none">• dofinansowanie realizacji ponadpodstawowych programów terapii uzależnień lub elementów brakujących programu podstawowego, uzupełniających ofertę świadczeń zdrowotnych realizowanych w ramach Narodowego Funduszu Zdrowia• dofinansowanie realizacji indywidualnych sesji terapeutycznych• dofinansowanie programów rehabilitacji dla osób uzależnionych po zakończonych programach psychoterapii uzależnień• dofinansowywanie kształcenia pracowników placówek• zakup materiałów edukacyjnych dla pacjentów i terapeutów w placówkach | Liczba dofinansowanych programów Liczba osób objętych programami Liczba osób objętych sesją terapeutyczną Liczba osób objętych działaniem Liczba osób objętych szkoleniami Liczba i rodzaj materiałów edukacyjnych |
| 2) | Prowadzenie działalności punktu konsultacyjnego ds. uzależnień dla osób uzależnionych i ich rodzin, w tym między innymi: <ul style="list-style-type: none">• zatrudnienie wykwalifikowanych specjalistów ds. uzależnień – konsultantów dyżurujących w punkcie, udzielających porad i wsparcia osobom zgłaszającym się o pomoc• doposażenie punktu w czasopisma i materiały profilaktyczno-edukacyjne dla konsultantów i klientów punktu• prowadzenie działań informacyjnych o ofercie specjalistycznej punktu | Liczba osób korzystających z punktu Liczba udzielonych porad Liczba zatrudnionych specjalistów Rodzaj materiałów edukacyjnych przekazanych do punktu Rodzaj prowadzonych działań informacyjnych |
| 3) | Wspieranie doskonalenia zawodowego osób pracujących z osobami uzależnionymi, z rodzinami dysfunkcyjnymi z problemem uzależnień oraz z osobami doświadczającymi przemocy i stosującymi przemoc w rodzinie | Liczba osób uczestniczących w szkoleniach Liczba/rodzaj przekazanych materiałów |

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnień, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie

| Lp. | Zadania | Wskaźniki realizacji zadania |
|-----|---|--|
| 1) | Udzielanie pomocy dzieciom z rodzin z problemem uzależnień poprzez finansowanie zadań realizowanych przez placówki wsparcia dziennego | Liczba prowadzonych placówek Rodzaj prowadzonych placówek Liczba dzieci objętych wsparciem |
| 2) | Udzielanie porad prawnych dla osób z problemem uzależnień, współuzależnionych, ich rodzin oraz osób objętych problemem przemocy w rodzinie | Liczba osób, którym udzielono porady |
| 3) | Udzielenie psychologicznego wsparcia osobom znajdującym się w sytuacjach kryzysowych wynikających między innymi z problemów alkoholowych i innych uzależnień | Liczba osób objętych wsparciem |
| 4) | Upowszechnianie informacji dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie i możliwości przeciwdziałania przemocy w rodzinach, poprzez między innymi: <ul style="list-style-type: none"> • finansowanie działań z zakresu profilaktyki przemocy w rodzinie oraz działań rozwijających umiejętności wychowawcze oraz pozytywne relacje rodzinne • prowadzenie lokalnych działań informacyjno-edukacyjnych na temat zjawiska przemocy w rodzinie, w tym przemocy wobec dzieci • włączanie się w ogólnopolskie akcje promujące życie rodzinne bez przemocy • prowadzenie badań i diagnoz w zakresie zjawiska przemocy w rodzinie, a także włączenie się w ogólnopolskie projekty badawcze | Liczba/rodzaj przedsięwzięć |
| 5) | Podnoszenie kompetencji przedstawicieli instytucji działających w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, poprzez między innymi finansowanie szkoleń obejmujących zagadnienia dotyczące specyfiki przemocy w rodzinie, szkoleń i warsztatów przygotowujących do kontaktów z członkami rodzin, w których dochodzi do przemocy, a także szkoleń dotyczących obowiązujących procedur (w tym procedury „Niebieska Karta”), zasad podejmowania interwencji oraz współpracy służb działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie | Liczba osób objętych szkoleniami |
| 6) | Kierowanie przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na badanie przez biegłego w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego | Liczba skierowanych wniosków |

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży - w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych i sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych

| Lp. | Zadania | Wskaźniki realizacji zadania |
|-----|--|---|
| 1) | Prowadzenie na terenie szkół i innych placówek oświatowych i opiekuńczo-wychowawczych programów profilaktyki uniwersalnej, w szczególności programów rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji o potwierdzonej skuteczności działania | Liczba zrealizowanych programów Liczba podmiotów, u których zrealizowano program Liczba osób objętych działaniami |
| 2) | Prowadzenie profilaktyki selektywnej oraz wskazującej dla dzieci, młodzieży i rodzin zagrożonych oraz eksperymentujących z substancjami psychoaktywnymi, a w szczególności programów rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji o potwierdzonej skuteczności działania | Liczba zrealizowanych programów Liczba osób objętych działaniami |
| 3) | Wspieranie placówek oświatowych, innych jednostek organizacyjnych miasta oraz organizacji pozarządowych przy organizowaniu pozalekcyjnych zajęć dla uczniów z elementami programów profilaktycznych, w tym sportowych i sportowo-rekreacyjnych, a także przy organizowaniu w okresie wakacji letnich i ferii zimowych półkolonii z elementami programów profilaktycznych | Liczba podmiotów Liczba osób objętych działaniami |
| 4) | Finansowanie dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych, w tym w ramach placówek wsparcia dziennego oraz w trakcie półkolonii | Liczba osób objętych działaniami |
| 5) | Dofinansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych w zakresie pracy profilaktycznej z dziećmi, młodzieżą oraz rozwijanie umiejętności prowadzenia zajęć profilaktycznych organizowanych dla nauczycieli, pedagogów, psychologów, poprzez między innymi: <ul style="list-style-type: none"> • finansowanie dla przedstawicieli placówek pracujących z dziećmi i młodzieżą szkoleń obejmujących zagadnienia dotyczące skutecznych strategii profilaktycznych • finansowanie szkoleń przygotowujących nauczycieli do realizacji programów rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji • wyposażenie w dodatkowe materiały edukacyjne, pomoce do prowadzenia zajęć | Liczba osób objętych szkoleniem |
| 6) | Prowadzenie działań o charakterze edukacyjnym dla rodziców, a w szczególności poprzez realizację programów rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji o potwierdzonej skuteczności działania | Liczba zrealizowanych programów Liczba osób objętych programami |

| | | |
|----|---|--|
| 7) | Prowadzenie działań na rzecz profilaktyki spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży | Liczba przeprowadzonych działań |
| 8) | Prowadzenie działań edukacyjnych i profilaktycznych dla osób dorosłych, w tym w miejscach pracy, kierowców, sprzedawców sprzedających alkohol | Liczba osób objętych działaniami |
| 9) | Wspieranie personelu medycznego podstawowej opieki zdrowotnej w obszarze wczesnego rozpoznawania i krótkiej interwencji wobec osób pijących alkohol ryzykownie i szkodliwie poprzez finansowanie szkoleń oraz zakup materiałów edukacyjnych oraz materiałów dla pacjentów | Liczba przeprowadzonych szkoleń Liczba osób objętych szkoleniem |

4. Wspomaganie działalności instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów uzależnień

| Lp. | Zadania | Wskaźniki realizacji zadania |
|-----|---|--|
| 1) | Wspieranie działań podmiotów realizujących programy promujące zdrowy i trzeźwy styl życia, w tym stowarzyszeń abstynenckich, między innymi w obszarach: <ul style="list-style-type: none"> • trzeźwościowym (w tym rehabilitacyjnym), • pomocowym (w tym interwencyjnym) na rzecz promowania abstynencji i zdrowego stylu życia, • kulturalno-towarzyskim, promujący zdrowy i trzeźwy styl życia, ukierunkowany na członków stowarzyszenia i ich rodzin, • współpracy z innymi organizacjami i instytucjami, • promocji realizowanych przez te instytucje działań. | Liczba i rodzaj wspieranych działań Liczba osób objętych działaniami |
| 2) | Wspomaganie realizacji szkoleń podnoszących kwalifikacje osób realizujących zadania obejmujące profilaktykę uzależnień, między innymi pracowników placówek oświatowych, pracowników socjalnych, kuratorów sądowych, funkcjonariuszy policji. | Liczba osób uczestniczących w szkoleniach |
| 3) | Wspieranie integracji, współpracy oraz wymiany doświadczeń i promocji dobrych praktyk pomiędzy podmiotami i osobami zajmującymi się rozwiązywaniem problemów uzależnień w mieście, poprzez między innymi koordynowanie działań tych podmiotów, organizowanie seminariów, spotkań. | Liczba spotkań/seminariów podmiotów i osób zajmujących się profilaktyką uzależnień |

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem: zakazu sprzedaży i podawania napojów alkoholowych osobom nietrzeźwym, nieletnim lub na kredyt, zasad reklamy i promocji napojów alkoholowych

| Lp. | Zadania | Wskaźniki realizacji zadania |
|-----|--|--|
| 1) | Prowadzenie przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych kontroli w placówkach prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania przepisów wynikających z ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi | Liczba przeprowadzonych kontroli przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych |
| 2) | Podejmowanie przez Straż Miejską interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 ¹ i 15 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przez Straż Miejską przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego | Liczba interwencji podjętych przez Straż Miejską |

6. Pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym oraz integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego, a także wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej, a także klubów integracji społecznej

| Lp. | Zadania | Wskaźniki realizacji zadania |
|-----|--|---|
| 1) | Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez finansowanie centrów integracji społecznej prowadzonych przez organizacje pozarządowe lub podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 pkt 1 i 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie | Liczba osób uzależnionych oraz współuzależnionych uczestniczących w zajęciach reintegracyjnych prowadzonych w centrum integracji społecznej |
| 2) | Wspieranie klubów integracji społecznej oraz innych przedsięwzięć realizowanych na rzecz pomocy społecznej osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym oraz integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego oraz działań mających na celu organizowanie dla nich alternatywnych form spędzania czasu wolnego przez organizacje pozarządowe lub podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 pkt 1 i 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie | Liczba i rodzaj wspieranych działań przez klub integracji społecznej oraz w ramach innych przedsięwzięć Liczba osób objętych działaniami przez klub integracji społecznej oraz w ramach innych przedsięwzięć |

V. REALIZATORZY PROGRAMU

Urząd Miejski w Dąbrowie Górniczej, jako główny realizator, a także jednostki organizacyjne Miasta Dąbrowa Górnicza, przy współpracy z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami i instytucjami realizującymi zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień.

Koordinacja spraw związanych z realizacją Programu należy do Wydziału Polityki Społecznej, Mieszkaniowej i Zdrowia Urzędu Miejskiego w Dąbrowie Górniczej.

VI. GMINNA KOMISJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Ponosi się wydatki związane z funkcjonowaniem Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Ustala się wynagrodzenie za czynności wykonywane podczas posiedzenia dla:

- 1) Przewodniczącego Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w wysokości 12 % minimalnego wynagrodzenia za pracę określonego w ustawie z dnia 10 października 2002 roku o minimalnym wynagrodzeniu za pracę,
- 2) Zastępcy przewodniczącego Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w wysokości 11 % minimalnego wynagrodzenia za pracę określonego w ustawie z dnia 10 października 2002 roku o minimalnym wynagrodzeniu za pracę,
- 3) Członka Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wykonującego czynności kontrolne w placówkach prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych na terenie gminy Dąbrowa Górnicza w zakresie przestrzegania przepisów wynikających z ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi w wysokości 10 % minimalnego wynagrodzenia za pracę określonego w ustawie z dnia 10 października 2002 roku o minimalnym wynagrodzeniu za pracę,
- 4) Członka Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w wysokości 9 % minimalnego wynagrodzenia za pracę określonego w ustawie z dnia 10 października 2002 roku o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, wypłacane co miesiąc w terminie do 15 dnia następnego miesiąca na podstawie potwierdzenia wykonania tych czynności przez Przewodniczącego Komisji.

VII. ŹRÓDŁO FINANSOWANIA ZADAŃ

Realizacja zadań Programu finansowana jest z dochodów gminy z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Wydatki przeznaczone na realizację zadań własnych gminy, wynikających z ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz wynikających z ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii, a także zadań związanych z prowadzeniem placówek wsparcia dziennego, o których mowa w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, określonych w Programie, zostaną ujęte w planie wydatków budżetu miasta: w dziale 851 – ochrona zdrowia, rozdział 85153 – zwalczanie narkomanii, rozdział 85154 – przeciwdziałanie alkoholizmowi; w dziale 852 – pomoc społeczna, rozdział 85205 – zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, rozdział 85232 – centra integracji społecznej; oraz w dziale 855 – rodzina, rozdział 85504 – wspieranie rodziny.